

Jaarrapportage 2019
Rijnstad
Gemeente Rheden

Inhoud

Algemeen Maatschappelijk Werk	3
Omschrijving algemeen maatschappelijk werk.....	3
Resultaten algemeen maatschappelijk werk	3
Vorm hulpverlening	3
Overzicht cijfers per woonplaats.....	4
Wat zeggen de cijfers?	4
Top 5 van veelvoorkomende hulpvragen.....	4
Positionering	5
Samenwerking SMP / SGT.....	6
Trends en ontwikkelingen	7
School Maatschappelijk Werk.....	8
Resultaten schoolmaatschappelijk werk.....	9
Positionering	12
Trends en ontwikkelingen	12
Schoolmaatschappelijk werk BO	13
Schoolmaatschappelijk werk VO	14
Sociaal Raadsliedenwerk.....	15
Omschrijving Sociaal Raadsliedenwerk	15
Cijfers Sociale Raadslieden.....	16

Algemeen Maatschappelijk Werk

Omschrijving algemeen maatschappelijk werk

Het algemeen maatschappelijk werk (hierna AMW) van Rijnstad biedt hulp en advies bij hulpvragen en biedt begeleiding bij enkelvoudige- en meervoudige problematiek. De kern van het AMW van Rijnstad is ondersteuning bieden aan de eigen kracht van de inwoner bij het oplossen van zijn of haar problemen. Dit gebeurt op een preventieve, laagdrempelig en outreachende manier om zodoende 'zwaardere' hulpverlening te voorkomen. Er wordt veelal kortdurend en oplossingsgericht gewerkt. Indien mogelijk leidt het AMW toe naar andere voorliggende voorzieningen (0e of 1e lijn) zoals bijvoorbeeld vrijwilligerswerk, beweegcoaches en lokale initiatieven. Waar nodig leidt het AMW toe naar de sociale gebiedsteams voor geïndiceerde hulpverlening (2e lijn.)

Resultaten algemeen maatschappelijk werk

Inhoud afgeronde zaken:

	2018	2019
AMW zonder specificatie	48	4
Concrete en informatieve hulpverlening	81	139
Informatie en advies	49	72
Ondersteuning en Psychosociale hulpverlening		
* enkelvoudig	24	49
* meervoudig	77	34
Toeleiding naar zorg/regie	6	29
Vindplaatsondersteuning	28	-
Groeps cursussen		
Beter opkomen voor jezelf	33	12
Toekomst zonder geweld	4	-
Uitkomen met inkomen	-	-
Totaal	346	339

Overzicht cijfers per woonplaats

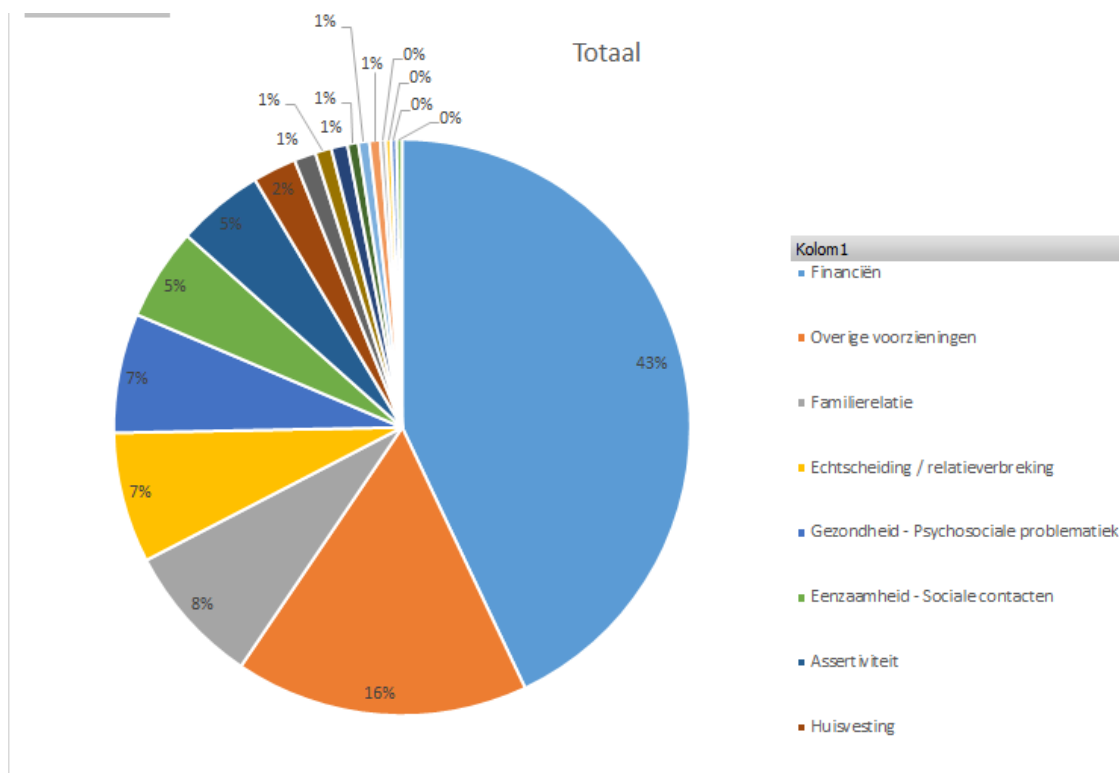
AMW	Openstaande casuïstiek per 1-1 2019	Nieuwe casuïstiek	Afgesloten casuïstiek	Openstaande casuïstiek per 31-12-19
Velp	11	146	148	9
Dieren	9	120	112	17
Steeg	0	2	2	0
Ellecom	0	4	2	2
Spankeren	0	6	6	0
Rheden	8	59	60	7
Rozendaal	0	1	0	1
Laag Soeren	0	3	3	0
TOTAAL	28	341	333	36

Wat zeggen de cijfers?

Omdat per 1 januari 2019 het AMW voorliggend aan het gebiedsteam is gaan functioneren en het AMW niet meer via de gemeente Rheden bereikt kon worden, was in de eerste helft van 2019 onbekend wat dit zou doen met de instroom van aanmeldingen en verwijzingen bij het AMW. Rijnstad constateert in geheel 2019 dat de bereikbaarheid goed verloopt, er kwamen veel aanmeldingen binnen. Ook merken we dat er door ontwikkelingen binnen de gemeente Rheden meer naar het AMW als voorliggende voorziening wordt verwezen. Zoals te zien is in bovenstaand schema heeft het AMW in 2019 meer casuïstiek behandeld dan in het 2018. De belangrijkste reden hiervoor is dat het AMW zich continue bewust is geweest van de nieuwe werkafspraken, namelijk preventief, voorliggend en kortdurend. De maatschappelijk werkers zijn meer gaan sturen op het inzetten van het 5 gesprekken model als uitgangspunt zodat er efficiënter gewerkt kon worden. Rijnstad is er trots op dat door deze ontwikkelingen meer inwoners zijn geholpen dan in 2018.

Top 5 van veelvoorkomende hulpvragen

2018	2019
1.Financiën / problemen met instanties;	1. Financiën
2.Echtscheiding/relatieverbreking;	2.Maatschappelijke organisaties en overige voorzieningen
3.Assertiviteit;	3.Familie relatie
4.Huiselijk geweld/Kindermishandeling;	4.Echtscheiding
5.Gezondheid/psychosociale problematiek.	5.Gezondheid

Veelal zijn de vragen gekoppeld aan elkaar. Wanneer er sprake is van een relatieverbreking is er vaak ook sprake van een hulpvraag op gebied van huisvesting en financiën. In 2019 zien we een afname van het aantal casussen rondom huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit is een gevolg van de veranderde taakstelling van het AMW per 1 januari 2019. Deze type trajecten vragen regie en worden daardoor opgepakt door het SGT. We zien een toename in praktische hulpvragen rondom huisvesting, financiën en maatschappelijke voorzieningen.

Positionering

In de eerste helft van 2019 is ingezet op de versterking van de samenwerking met de gebiedsteams. In afstemming met de consultants is een werkwijze gecreëerd, waarbij de consultant verantwoordelijk is voor een beschikking of het voeren van de regie en het AMW het voorliggende, uitvoerende stuk oppakt. De tweede helft van 2019 heeft in het teken gestaan van het verder vorm geven van werken naast de gebiedsteams en de uitdaging de juiste soort hulpvragen binnen te krijgen, namelijk preventief en kortdurend. Hierbij rekening houdend met de gestelde kaders van het 5 gesprekkenmodel, maar tegelijkertijd ook flexibel te blijven en maatwerk te kunnen bieden.

Er is gedurende het hele jaar veelvuldig ingezet op PR. Het AMW heeft haar folders ge-update en tijdens netwerkgesprekken uitgedeeld. Momenteel wordt een placemat ontwikkeld om ons aanbod nogmaals onder de aandacht te brengen. Het eerste kwartaal van 2020 zullen deze worden verspreid onder samenwerkingspartners in het sociale werkveld.

Samenwerking SMP / SGT

Citaten van sociaal gebiedsteams medewerkers van de gemeente Rheden:

Voorbeeldcasus Algemeen Maatschappelijk werk

Karel is verwezen naar het Maatschappelijk werk vanwege financiële problemen. De hulpvraag vanuit de verwijzer: inventariseren situatie en inzetten (noodzakelijke) hulp. Karel blijkt tijdens het eerste gesprek een huurschuld te hebben en heeft een brief mee met daarin een ontruimvonniss, inclusief ontruimdatum. De huurschuld is ontstaan vanwege een periode detentie in Duitsland. Hierdoor had de heer geen inkomen meer waardoor hij de huur niet kon voldoen. In de periode van detentie heeft Karel zijn huissleutel aan een kennis gegeven met de vraag om zorg te dragen voor het ophalen van zijn post. Toen hij uit detentie kwam bleken al zijn spullen uit de woning verdwenen, meubelen, administratie etc. Karel deed aangifte bij de politie, echter zonder een positief resultaat. In de periode van detentie is een onstabiele financiële situatie ontstaan. Er was geen inkomen met als gevolg oplopende schulden. Voordat Karel in detentie kwam had hij geen schulden.

Karel meldt zich aan met veel verdriet, boosheid, angst en onmacht omdat zijn leven op zijn kop staat. Karel wilt zijn leven weer oppakken, maar loopt tegen allerlei barricades op.

Samen met Karel heeft het maatschappelijk werk het volgende opgepakt. Nadat hij uit detentie kwam is bij de gemeente een uitkering aangevraagd en is een aanvraag gedaan voor ondersteuning van de voedselbank. Omdat er inmiddels een ontruimvonniss lag heeft de maatschappelijk werker direct contact gelegd met het team Schuldhulpverlening van de gemeente. Inkomensbeheer werd opgestart en ook werd er een betalingsregeling met de woningbouwvereniging afgesproken van 50 euro per maand om de ontruiming te voorkomen. Hierdoor kon er toegewerkt worden naar een stabiele financiële situatie. Echter, om het inkomensbeheer correct te laten verlopen diende er wel bij inkomensbeheer administratie te worden aangeleverd. De maatschappelijk werker heeft samen met Karel een deel van de administratie verzameld totdat er een Schuldhulpmaatje gestart was.

Karel kreeg niet veel later een brief uit Duitsland met daarin een strafrechtelijke boete. Voldeed hij niet, dan werd hij weer in hechtenis genomen. Om dit te voorkomen heeft de maatschappelijk werker in samenwerking met het team Schuldhulpverlening een aanvraag gedaan bij Stichting Strak. Karel kreeg van Stichting Strak het bedrag van de boete te leen. Elke maand voldoet het inkomensbeheer namens Karel een bedrag van 75 euro om de lening aan Stichting Strak af te betalen.

Karel voelde zich niet prettig in zijn woning. Hij had geen financiële middelen om de woning bewoonbaar te maken. Karel kreeg van vrienden een aantal spullen om in de woning te zetten. De maatschappelijk werker heeft hem geholpen bij het aanvragen van Bijzondere Bijstand voor woninginrichting. Helaas, is de aanvraag voor de Bijzondere Bijstand afgewezen. Met de afwijzing heeft de maatschappelijk werker samen met de Karel een fondsaanvraag ingediend bij de Dullaert Stichting. De fondsaanvraag is toegekend met als gevolg dat Karel kon toewerken aan een stabiele woonsituatie.

Ondertussen is er gewerkt aan Karel's psychosociale problematiek. Klachten omzetten in doelen. Hierdoor ontwikkelde Karel weer perspectief en beetje bij beetje kreeg hij vertrouwen in een goede afloop. Ook was er sprake van een stukje verwerking, hoe om te gaan met de periode dat hij in detentie heeft gezeten, het feit dat hij een strafblad heeft en de onmacht en boosheid die hij vertelde te ervaren omdat zijn kennis zijn vertrouwen heeft beschaamd.

Karel vond uiteindelijk via de afdeling Werk van de gemeente een werk-leerbaan in de groenvoorziening. Dit zorgde voor structuur en een dagbesteding.

Trends en ontwikkelingen

Het AMW biedt groepsgerichte trainingen aan vanuit haar preventieve functie. Rijnstad merkt dat het laagdrempelige trainingsaanbod goed aansluit bij de behoefte van de inwoners van Rheden en het aanbod van netwerkpartners. Hiermee worden hulpvragen vroegtijdig en preventief opgepakt en wordt voorkomen dat er duurdere tweedelijns hulpverlening via een beschikking moet worden ingezet. Wij zien dat er door middel van groepsbijeenkomsten soms meer wordt bereikt en effectiever wordt gewerkt dan bij individueel contact. Inwoners helpen elkaar, vinden herkenning en erkenning bij elkaar en kunnen onderling oefenen. Inwoners zoeken na afloop van een cursus/training ook sneller contact met andere inwoners (ervaringsdeskundigen) voor feedback en/of een luisterend oor. Daarnaast geeft de uitwisseling van ervaringen de kracht om andere keuzes te maken.

Uit de cijfers blijkt dat vragen rondom financiën, fondsen en voorzieningen veel voorkomen. Om in deze behoefte tegemoet te komen heeft Rijnstad in het najaar 2019 de cursus 'Uitkomen met inkomen' ontwikkeld. Rijnstad onderzoekt momenteel in hoeverre het mogelijk is om hierin samen te werken met de preventieve schuldhulpverleners van de gemeente Rheden.

Rijnstad constateert daarnaast een aanhoudende vraag voor psychosociale ondersteuning bij lichamelijke, psychische/ psychiatrische klachten en eenzaamheid. De cursus 'Beter opkomen voor jezelf' biedt hierin een uitkomst. Deze heeft in 2019 tweemaal met succes gedraaid.

Het uitvoeringsplan 2020 met daarin de activiteiten zal de basis vormen en onderwerp van gesprek zijn tijdens elk kwartaaloverleg.

Citaten deelnemers uit de cursus 'beter opkomen voor jezelf'

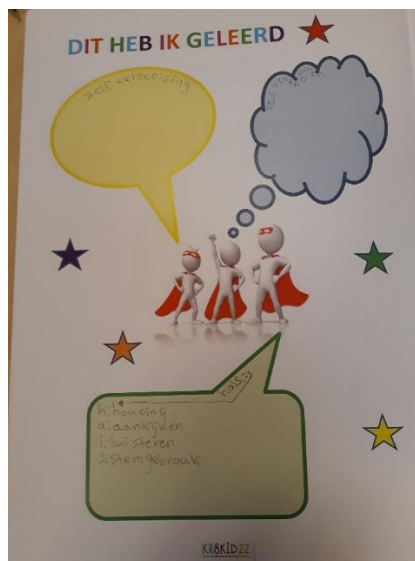
School Maatschappelijk Werk

Het Schoolmaatschappelijk werk (hierna SMW) van Rijnstad biedt ondersteuning aan gezinnen met kinderen op de basisschool (hierna BO) en/of het voortgezet onderwijs (hierna VO). Het SMW richt zich op kortere trajecten met preventieve inzet, opvoedondersteuning, ondersteunen van onderwijzend personeel, deelname aan de interne zorgstructuur op scholen en toe leiden naar de juiste zorg.

Omdat de lijnen met de collega's van de zorgteams op de scholen heel kort zijn, is het SMW snel in te zetten ter consultatie en bij zorgvragen. Het SMW is laagdrempelig bereikbaar voor leerlingen, ouders, leerkrachten, zorgcoördinatoren, intern begeleiders, directeuren en samenwerkingspartners. Ook voor lichte opvoedvragen kan het SMW worden benaderd.

Het SMW neemt zo vaak als mogelijk is, deel aan de interne zorg overleggen (intern) en de Zorg Advies Team-overleggen (ZAT, met externen) op de scholen.

Het SMW heeft in 2019 haar aanbod groepsgerichte trainingen uitgebreid. Voor leerlingen van het BO heeft de training 'En nu jij!' gedraaid en is voor het eerst de training 'Kr8kidzz' gegeven. Binnen het SMW VO zijn de Schoolmaatschappelijk werkers getraind in het geven van de cursus Girls' talk. Deze is in de tweede helft van 2019 aangeboden. Alle trainingen zijn zeer positief ervaren.

*Citaat van een moeder:
'Heel erg fijn dat jij ons
ook thuis komt
bezoeken'*

*Citaat van de
schoolverpleegkundige:
'We vullen elkaar altijd
mooi aan. Samen
krijgen we het complete
plaatje in beeld.'*

*Citaat van een
schoolcontactpersoon
Passend Wijs:
'Jullie zijn goed bereikbaar
en pakken zaken snel op!'*

Resultaten schoolmaatschappelijk werk

Verdeling aantal afgesloten en openstaande zaken per school

Vraag vanuit de scholen	Gerealiseerd in 2018	Gerealiseerd in 2019
De Akker (BO Dieren)	8	5
De Vlinder (BO Dieren)	9	4
De Wensvogel (BO Dieren)	7	6
De Expeditie (BO Dieren)	5	0
't Sterrenbos (BO Dieren)	1	3
De Boomgaard (BO Dieren)	10	1
Annie MG Schmidtschool (BO Dieren)	10	0
Koningin Emmaschool (BO Dieren)	3	1
Anne Frankschool (BO Ellecom)	0	1
De Lappendeken (BO De Steeg)	0	0
Prinses Margrietschool (BO Spankeren)	6	4
Prins Mauritschool (BO Rheden)	2	10
De Holtbanck (BO Rheden)	2	1
Rheder Enk (BO Rheden)	9	8
Dorpsschool Rozendaal (BO Rozendaal)	3	3
De Kameleon (BO Velp)	4	8
Fredericusschool (BO Velp)	4	0
Prins Bernhardschool (BO Velp)	5	1
OBS Daalhuizen (BO Velp)	2	4
De Arnhorst (BO Velp)	1	3
Roncalli (BO Velp)	14	3
Aeres college Velp (VO Velp)	11	18
Titus Brandsma (VO Velp)	12	12
Het Rhedens Dieren (VO Dieren)	20	21
Het Rhedens Rozendaal (VO Dieren)	14	7
Het Rhedens de Tender (Praktijkonderwijs Dieren)	4	5
Onbekend	61	11
Consultvragen		385*
Totaal:	226	145

*Consultvragen nieuw opgenomen in de telling. Niet in de totaalstelling opgenomen

Om haar preventieve, voorliggende imago te versterken heeft het schoolmaatschappelijk werk zich in 2019 extra gefocust op haar consultatieve functie. Rijnstad heeft haar administratiesysteem aangepast om de telling bij te houden van het aantal consultvragen. Het aantal is hoog, namelijk 385 keer is gebruik gemaakt van de consultatiefunctie van de schoolmaatschappelijk werkers. Het betreft hier met name casussen waarbij een ouder rechtstreeks contact opneemt met een veelal

korte vraag voor de schoolmaatschappelijk werker zonder dat hier een verwijzing vanuit de school aan vooraf is gegaan. Of vindplaatsondersteuning waarbij een school of netwerkpartner de schoolmaatschappelijk werker vraagt om mee te denken in een anonieme casus. Dit heeft drempelverlagend gewerkt en heeft naar ons idee ook opgeleverd dat er vroegtijdig(er) en preventief(er) is gewerkt waardoor een casus niet altijd als officiële casus opgepakt diende te worden. Dit is terug te zien in het totaal aantal opgepakte casussen.

Inhoud afgeronde zaken

Vorm hulpverlening	2018	2019
SMW zonder specificatie	47	-
Concrete en informatieve hulpverlening	2	8
Informatie en advies	13	14
Ondersteuning en Psychosociale hulpverlening		
* enkelvoudig	61	69
* meervoudig	14	4
Toeleiding naar zorg/regie	52	46
Vindplaatsondersteuning*	27	385
Groeps cursussen		
En nu jij!	10	10
Kr8kids	-	10
Totaal	226	161

*Consultvragen nieuw opgenomen in de telling. Niet in de totaal telling opgenomen.

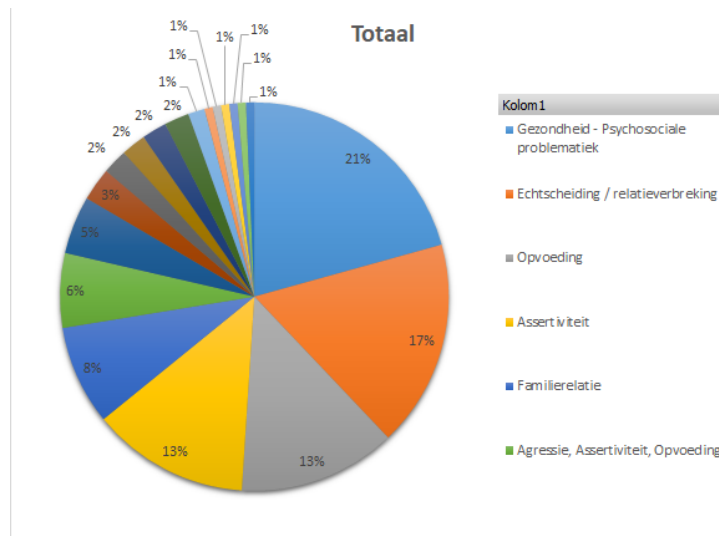
Overzicht Cijfers per woonplaats.

SMW	Openstaande casuïstiek per 1-1-2019	Nieuwe casuïstiek	Afgesloten casuïstiek	Openstaande casuïstiek per 31-12-19
Velp	5	35	33	7
Dieren	0	46	34	12
Steeg	0	1	1	0
Ellecom	0	3	2	1
Spankeren	0	5	5	0
Rheden	4	32	27	9
Rozendaal	0	1	1	0
Laag Soeren	0	3	3	0
TOTAAL	9	126	106	29

Wat zeggen de cijfers?

Top 5 van veelvoorkomende hulpvragen 2019

2018	2019
1. Opvoeding	1. Psychosociale problematiek
2. Huiselijk geweld, kindermishandeling;	2. Echtscheiding
3. Vragen in relatie tot school;	3. Opvoeding
4. Echtscheiding, relatieverbreking;	4. Assertiviteit/ weerbaarheid
5. Gezondheid, psychische problematiek.	5. Familierelatie

In 2019 zien we een afname van het aantal hulpvragen rondom het thema huiselijk geweld en kindermishandeling. De oorzaak is de veranderende taakstelling van het SMW per 1 januari 2019. Deze type trajecten vragen regie en worden daardoor opgepakt door het SGT. We zien een toename in vragen rondom gezondheid, psychische problematiek, assertiviteit en weerbaarheid.

Er zijn veel aanvragen binnen het SMW. De hulpvragen zijn vaak complex van aard en de ervaring leert dat er regelmatig aanvragen zijn die direct opgepakt moeten worden. Om deze aanvragen te kunnen behandelen, wordt er door het SMW vaak ad hoc gereageerd op aanmeldingen. De volgende casus illustreert dit in de praktijk:

Voorbeeld casus schoolmaatschappelijk werk VO

Deze vraag komt vanuit het VO via de zorgcoördinator bij de schoolmaatschappelijk werker terecht.

'Crisisinterventie'

School benadert de schoolmaatschappelijk werker met de volgende casus. Teun, 17 jaar, heeft gisteravond ruzie gehad met zijn ouders. Het is uitgelopen op een handgemeen. Hij vertelt op school dat hij thuis niet meer terecht kan en dat hij vanavond niet weet waar hij naartoe moet. School heeft het contact met ouders gezocht, maar die trekken hun handen ervan af en zijn de rest van de dag slecht tot niet bereikbaar. School wil Teun naar de juiste hulp begeleiden maar weet niet goed welke route hierin het meest handig is. Zij benaderen de schoolmaatschappelijk werker om hierin mee te denken. De schoolmaatschappelijk werker maakt ruimte in de agenda vrij om direct naar school te gaan. De schoolmaatschappelijk werker vraagt de situatie nader uit bij de zorgcoördinator en gaat vervolgens met de zorgcoördinator, de leerlingbegeleider en Teun in gesprek. Nadat er een zo compleet mogelijk beeld is verkregen van de situatie adviseert de schoolmaatschappelijk werker om het wijkteam (Arnhem) in te schakelen en hen de vervolgstappen te laten zetten. Tevens geeft de schoolmaatschappelijk werker het advies om Veilig Thuis te benaderen ter consultatie. Door samen te sparren en de aanpak voor te bespreken, lukt het uiteindelijk om diezelfde middag samen met een jeugdconsulent van het wijkteam om de tafel te gaan. Het wijkteam zet vervolgens de noodzakelijke vervolgstappen in de begeleiding van Teun en zijn ouders.

Deze casus illustreert de inzet van het schoolmaatschappelijk werk in crisis gerelateerde situaties. Korte lijnen tussen school en schoolmaatschappelijk werker zorgen ervoor dat een school het

probleem snel met de schoolmaatschappelijk werker kan oppakken. De schoolmaatschappelijk werker ontzorgt de school omdat school zelf geen oplossing moet bieden of bedenken. Tijdig ingrijpen voorkomt verdere escalatie en voorkomt daarmee ook de inzet van duurdere hulp (denk bijvoorbeeld aan een crisis uithuisplaatsing.) Goede up-to-date kennis van de sociale kaart binnen en buiten de gemeente Rheden is van groot belang voor het schoolmaatschappelijk werk.

Positionering

Het SMW heeft te maken met meerdere partijen. De gemeente als opdrachtgever, het onderwijs en de inwoner als afnemer en Rijnstad als opdrachtnemer en werkgever. Het SMW vindt zijn weg tussen deze partijen, waarbij het belang van de inwoner uiteraard leidend is. Omdat werkwijzen binnen de gemeente in het afgelopen jaar duidelijker zijn geworden en er goede afstemming plaatsvindt tussen gemeente en Rijnstad, heeft het SMW zich steeds beter kunnen richten op de opdracht, namelijk kortdurende, laagdrempelige preventieve hulp in te zetten.

Wanneer het SMW inschat dat er regie nodig is wordt de casus opgeschaald naar het sociaal meldpunt (SMP). Alle schoolmaatschappelijk werkers hebben contactpersonen binnen het SMP en werken met meerdere vaste collega jeugdconsulenten samen. In onderlinge afstemming wordt bekeken wie welke taken op zich neemt. Deze brugfunctie naar het sociaal gebiedsteam wordt als prettig ervaren. Wanneer een casus hierom vraagt wordt samen op huisbezoek gegaan en een warme overdracht gedaan.

Door heldere transparante communicatie met de scholen is in 2019 duidelijk geworden welke positie het SMW nu heeft t.o.v. het afgelopen jaar waarbij Rijnstad nog onder de vlag van de gebiedsteams werkzaam was. Helder is nu dat de schoolmaatschappelijk werker een ondersteunende rol kan hebben in de aanvraag voor een beschikking en geen invloed meer heeft op de toekenning en toewijzing. Zowel Rijnstad als de gebiedsteammedewerkers missen het fysieke contact dat voorheen vaker aanwezig was doordat vanuit een gezamenlijke locatie gewerkt werd. De nieuwe manier van werken heeft niet alleen gezorgd voor meer afstand, maar ook voor langere wachttijden en meer onduidelijkheid in het aanvragen en het verkrijgen van een beschikking. Het SMW heeft getracht de last zo min mogelijk bij de school of ouders neer te leggen en heeft dit signaal gedeeld met het sociaal meldpunt en de gebiedsteams. In 2020 hopen wij hier verdere verbetering in te creëren.

Trends en ontwikkelingen

Het SMW heeft in 2019 intensief gewerkt aan het helder maken van hun positie. PR materiaal is ge-update en met ib-ers en soms hele lerarenteams is gesproken over de mogelijkheden van het schoolmaatschappelijk werk. Extra nadruk is gelegd op de consultatiefunctie van het SMW, zowel voor ib-ers als leerkracht, directeur én ouders. Dit geldt zowel voor het BO als voor het VO. In 2019 zijn we gestart met registreren van deze consultatiemomenten, dit zijn er maar liefst 256 op verschillende thema's en door verschillende scholen. Hoewel we in 2018 de consultmomenten niet in cijfers kunnen uitdrukken constateren wij een grote toename. Wij zijn blij met deze groei omdat hiermee de preventieve werking van het SMW wordt versterkt, problemen kunnen worden ondervangen of laagdrempelig kunnen worden opgepakt en uiteindelijk duurdere inzet van zorg kan worden voorkomen.

Schoolmaatschappelijk werk BO

Binnen het BO hebben we een groei waargenomen in opvoedvragen. De schoolmaatschappelijk werkers hebben daarom in het najaar van 2019 een eigen module ontwikkeld: 'In 5 stappen naar positief en succesvol opvoeden'. Middels deze werkwijze krijgen ouders weer regie en voelen zich positief over hun eigen opvoedvaardigheden. Deze module wordt in 2020 verder ingezet en door ontwikkeld op effectiviteit.

Het schoolmaatschappelijk werk heeft zich in 2019 de uitdaging gesteld minder te verwijzen naar dure geïndiceerde zorg en meer (licht) opvoedkundige, sociaal emotionele vragen zelf op te pakken. Dit heeft geresulteerd in een aangescherpte werkwijze waarbij het SMW BO bijvoorbeeld zelf meer kind-gesprekken voert. Het SMW heeft extra aanbod gecreëerd op een aantal van de meest voorkomende beschikkingaanvragen, namelijk ondersteuning in weerbaarheid/ sociale vaardigheden en ondersteuning van kinderen bij scheiding. Dit aanbod vindt individueel en groepsgewijs plaats, vaak in de schoolsituatie waar het kind zich prettig en veilig voelt, onder schooltijd waardoor kinderen niet extra belast worden met begeleiding na schooltijd en altijd in afstemming met ouders en school. De schoolmaatschappelijk werker voorziet ouders en leerkracht(en) van advies om het kind aanvullend de juiste begeleiding te kunnen geven. Bij scheidingsproblematiek gaat de schoolmaatschappelijk werker ook een traject aan met ouder(s) om de thuissituatie voor het kind zo prettig mogelijk te maken. In 2020 zijn wij voornemens deze werkwijze voort te zetten. Onderstaande casus illustreert de inzet van het SMW in individuele coaching, kortdurend en preventief van aard.

Voorbeeld casus schoolmaatschappelijk werk BO

'Kind-gesprekken'

Op een school werden een leerkracht en intern begeleider door ouders benaderd met de vraag om een assertiviteitstraining voor hun dochter Lieke. De intern begeleider benaderde met deze vraag de school maatschappelijk werker. Omdat er op korte termijn geen training op groepsniveau zou starten, heeft de SMW-er individuele coachende gesprekken aangeboden. Ouders waren enthousiast over de mogelijkheid. In eerste instantie ter overbrugging tot er een groepstraining gegeven zou gaan worden. Na een kennismaking met ouders en Lieke in de thuissituatie zijn de coachende gesprekken op school gestart. Voor ouders was dit een uitkomst, want zij konden na schooltijd geen vervoer naar een externe coach regelen. Vervoer per bus was alleen een optie.

Doelen: *Lieke kan beter voor zichzelf opkomen en haar zelfvertrouwen is verbeterd. De SMW-er constateert dat Lieke zich aan de besten van de klas meet en niet tevreden is met het gemiddelde niveau, terwijl ze prima meekomt en prima cijfers behaalt.*

*Om de week werd Lieke een half uur uit de klas gehaald (in overeenstemming met haar juf wat betreft passende tijden.)
Onderwerpen die in de gesprekken voorbij komen:*

- ✓ *Kennismaking: wie ben je? / welke personen zijn belangrijk voor je? / wat vind je leuk om te doen?*
- ✓ *Kwaliteiten: wat zijn je kwaliteiten, waar ben je goed in?*
- ✓ *Netwerk betrekken: welke kwaliteiten vinden zij dat jij hebt? (ouders, familie en leerkrachten worden hierbij betrokken)*
- ✓ *Kwaliteiten spel: ik kan....., ik ben.....*
- ✓ *Spel om positief te leren denken.*
- ✓ *Helpende gedachten: zinnen of woorden die haar kunnen helpen in situaties waarin het moeilijk voor haar is.*

In ieder gesprek bliken de SMW-er en Lieke terug op wat ze de vorige bijeenkomst(en) hebben gedaan. Ook Lieke's juf en ouders worden meegenomen in opdrachten en in de gestelde doelen per bijeenkomst.

Het uiteindelijke resultaat is dat haar juf een duidelijk verschil zien in korte tijd. Lieke is vrolijker, laat van zich laten horen als ze iets niet leuk vindt, is meer tevreden met zichzelf in wat ze doet en kan. Ze zit meer ontspannen in de klas. Ook ouders herkennen dit in de thuissituatie. Een groepstraining was uiteindelijk voor Lieke niet meer nodig.

Schoolmaatschappelijk werk VO

De Schoolmaatschappelijk werker op het VO komt met regelmaat kwetsbare meiden tegen in haar caseload. Ook social media speelt een grote rol binnen het VO. Ouders geven met regelmaat aan dat ze zich zorgen maken over het gebruik van de mobiele telefoon en social media. Dit is tevens een opvoedvraagstuk dat regelmatig terugkomt in hulpvragen. Bij leerlingen bemerkt de Schoolmaatschappelijk werker dat communicatie in groepsapp's een middel zijn om druk uit te oefenen of iemand buiten te sluiten. Pesten op social media is in beeld evenals 'sexting' (al dan niet gewenst seksueel getinte berichten of beelden versturen).

Om in te spelen op deze trend zijn de Schoolmaatschappelijk werkers VO in 2019 geschoold in het geven van de training 'Girls' talk'. Deze training zal in 2020 worden gegeven. Ook zal in 2020 worden gekeken naar aanbod op het gebied van 'Meidenvenijn'. Dit is een thema dat actueel is binnen het Rheden's Dieren maar wellicht ook op andere scholen.

Sociaal Raadsliedenwerk

Omschrijving Sociaal Raadsliedenwerk

Sociaal Raadsliedenwerk is een basisvoorziening, die diensten levert in Velp/Rozendaal, Rheden, en Dieren. Inwoners kunnen terecht voor vragen over: belastingen/toeslagen, uitkeringen, juridische kwesties, huisvesting en voorzieningen.

De dienstverlening bestaat uit:

- Inloopsprekuren;
- Telefonische spreekuren;
- Digitale dienstverlening;
- Consult aan sociale gebiedsteams en andere netwerkpartners.

Sociaal Raadsliedenwerk is gericht op vroeg signalering en preventie, om armoede te beperken of te voorkomen. De dienstverlening is gericht op bevordering van zelfredzaamheid en is kortdurend van aard. Er zijn korte lijnen met Schuldhulpverlening. Daarnaast kunnen medewerkers van de Sociale Gebiedsteams gebruik maken van Sociaal Raadslieden als er behoefte is aan specialistische juridische of financiële kennis.

Maatschappelijk effect inwoners:

Maken gebruik van de regelingen en voorzieningen waar zij recht op hebben;

Weten hoe te handelen bij de invordering van belastingen, toeslagen en andere schulden;

Beschikken ook bij de invordering van schulden over het bestaansminimum (beslagvrije voet), waardoor huisuitzetting, energieafsluiting e.d. wordt voorkomen;

Kennen hun rechten en plichten met betrekking tot de voor hen geldende wet- en regelgeving (sociale zekerheid, belasting en toeslagen, consumentenzaken, schulden en dergelijke);

Zijn financieel zelfredzaam en voldoen daarmee aan een belangrijke basisvoorwaarde om volwaardig te participeren in de samenleving.

Aanbod van Sociaal Raadslieden

Sociaal Raadslieden richten zich op financieel juridische vragen van inwoners teneinde hun financiële en administratieve redzaamheid te bevorderen; Sociaal Raadslieden richten zich vooral op inwoners, die zich in deze complexe samenleving moeilijk staande weten te houden en (tijdelijk) niet of onvoldoende over de vereiste sociaaljuridische competenties beschikken. Zij worden veelal geconfronteerd met materiële problematiek op meerdere terreinen; Sociaal Raadslieden verhouden zich tot de generalisten in de sociale gebiedsteams als de deskundigen op sociaaljuridisch terrein. Er zijn in Rheden 3 spreekuren per week waarbij de inwoner op afspraak terecht kan; Sociaal Raadslieden hebben een duidelijke rol binnen de juridische keten (met sociale advocatuur en Juridisch Loket).

Cijfers Sociale Raadslieden

Op dit moment zijn de cijfers van SR niet uit REGAS te halen. Er zijn een aantal wijzigingen geweest in REGAS waardoor bepaalde uitdraai mogelijkheden niet meer voorhanden zijn. We zijn in overleg met REGAS om hier een alternatief voor te krijgen. Zodra we meer weten hierover en er een mogelijkheid wordt geboden, zullen wij de ontbrekende cijfers voor 2019 voor Sociaal Raadsliedenwerk nasturen.

rijnstad

De Wiltstraat 6
6821 CE Arnhem
T (026) 312 77 00
www.rijnstad.nl